

svećenik sjeda na motor i brzo dolazi na potrebno mjesto. Veliko olakšanje, bez sumnje, za svećenika je takvo vozilo. Nakon obavljenog posla brzo se povraća u župski stan i opet je na polaznom startu, ako bude sličan i drugi slučaj, pa to bilo i na suprotnom kraju župe.

Dakle: motorizacija nam produljuje dragocjeno vrijeme za rad, a ujedno i čuva našu fizičku sposobnost, koja se ne da lako odijeliti od psihičkog raspoloženja

Ali bih htio ovdje iznijeti jednu stvar na razmišljanje, koja se odnosi na našu motorizaciju.

Motorima idemo da providiramo bolesnike i redovno tajno nosimo Presv. Oltarski Sakrament. Drugog izlaza nema. Susretamo na putu vjernike svake dobi, a oni ne znaju, da nosimo Svetotajstvo. Bilo bi dobro da ipak ima neki znak po kojem to oni mogu znati. Za takva putovanja mogla bi se izraditi i staviti sprijeda na vozilo mala zastavica. Zastavica bi se samo montirala na vozilo dok nosimo Presveto, a čim ga podijelimo bolesniku, zastavica se skine s vozila i stavi u tašnu s ostalim stvarima za opremanje bolesnika. Po gradovima, gdje nije razborito stavljati takvu zastavicu, svećenik se njome tamo ne će ni služiti.

Takva zastavica bi mogla biti od platna ili bolje od emajli-ranog pleha: trouglastog oblika, boje bijele, pričvršćena na kratkom čeličnom dršku, a svakako bi trebala imati na sebi s jedne strane naslikanu hostiju, a s druge križ ili koji drugi nabožni emblema. Razumije se, da bi morala biti ista u cijeloj našoj zemlji.

Tako bi vjernici na putu mogli znati, da svećenik nosi Presveto nekom bolesniku ili umirućem. Oni bi mogli pozdraviti Spasitelja na taj način, da trenutak stanu, otkriju glavu i naklone se u momentu dok takav svećenik-motorista prolazi sa Presvetim. A koliki bi se dobri vjernici pomolili za bolesnika, kojemu svećenik žuri!

Svećenici-motoristi! Jesmo li za zastavicu?

O. Umberto Lončar, župnik

Prvi komentari Liturgijske uredbe

Kako je bilo očekivati, počeli su naveliko nicali komentari koncilске Uredbe o svetom bogoslužju. Jedan je od prvih napisao naš suradnik Dr. Marijan Smolik pod skromnim naslovom »*Pri-pombe k liturgični konstituciji*« (izd. Nadškofijski ordinarijat u Ljubljani tiskom). Nalazeći se na Liturgijskom institutu u Parizu mogao je, osobito iz predavanja svojih profesora P. Jounela i p. Gya, doznati što francuski stručnjaci misle o Konstituciji i o njezinim pojedinim članovima. Osim toga mu je bio na raspolaganju komentar p. Maertensa, izašao u belgijskoj reviji »*Paroisse et liturgije* (1964, 81-102), što ga je i naš p. Šagi preveo u Vjesniku oo. Kapucina. A već je bio objelodanjen i komentar u italijanskoj reviji »*Rivista di pastorale liturgica*«, napisan od stručnjaka koji su sudjelovali u predkoncilskoj komisiji za liturgiju. Dr. Smolik je

svoje opaske zabilježio prevadajući Uredbu na slovenski, a vrlo su stvarne i pobudne.

Isti navodi da su dva spomenuta profesora spremila komentar Uredbe za poznatu reviju »*La Maison-Dieu*«. I doista je taj izišao u 1. ovogodišnjem broju te revije kao njezin 77. svezak. To je ne samo stvaran i vrlo dobar nego i opširan (skoro 220 stranica) komentar, a osim navedenih dali su svoje dragocjene priloge poznati p. Roguet i koralista p. Gèlainau. I oni koji nisu pretplaćeni na ovu vodeću reviju (a trebalo bi je i kod nas imati barem svaki DLO i davati je na čitanje svima koji se zanimaju), neka se nađe na stolu svakog liturgijskog radnika, jer će teško moći govoriti ili pisati o Uredbi bez tog magistralnog komentara. Donošenjem koncilске Uredbe o svetom bogoslužju nastojanja su revije »*La Maison-Dieu*« postigla svoj prvi veliki plod koji njezini suradnici smatraju sjemenom novog rasta liturgijske obnove, pa će oni sigurno i naprijed najviše pratiti i potpomagati razvoj tog bujnog i spasonosnog stabla.

Ništa manji nije opsegom i važnošću komentar što ga je izdala milanska Opera della regalità di N. S. Gesù Cristo (ustanovljena od p. Gemelli-a, a sada je još više upravljena u liturgijskom duhu od p. Antonelli-a). Čitav joj je naslov *Costituzione conciliare sulla sacra liturgia. Introduzione, testo latino-italiano, commento*«. Izdanja su uredili p. Antonelli i p. Falsini uz suradnju prominentnih stručnjaka koje je dosta spomenuti po imenu: Bugnini, Braga, Frutaz, Franco, Gagnebet, Jungmann, Martimort, Morganti, Salmon, Vagaggini. Osim teksta Uredbe donesen je latinski i talijanski autentičan tekst apostolskog pisma »*Sacram liturgiam*« od 25-I-1964. Najviše su dijelova tog komentara napisali lazarista Braga, tajnik talijanskog »*Centro di azione liturgica (CAL)*« i član predkoncilске liturgijske komisije, te franjevac Falsini koji je cijelom komentaru dao jedinstvenost, pa nema protuslovljenja ni mnogih ponavljanja. Sve su primjedbe vrlo trijezne i posve stvarne, bez nepotrebnog oduševljenja, jer zaista Uredbu treba samo pravo shvatiti pa da svatko uvidi njezino epohalno značenje za slijedeće decenije liturgijske i crkvene obnove. Urednici sami pišu u predgovoru: »Komentar je prije svega pripremljen u praktičnu svrhu: da se pomogne svećenicima i naobraženim laicima ući u duh Uredbe koliko je moguće tačnim i sigurnim izlaganjem sadržaja same Uredbe. Nije se htjelo pisati znanstveno djelo, nego lak i doličan način učiniti Uredbu pristupačnom. Nastao je tako vrijedan svezak, dobro odmjeran usprkos raznolikosti suradnika, bogat informacijama i smjernicama, sa širokim pogledima na sve liturgijske probleme, malena ali prava liturgijska enciklopedija«. Posebno su zanimiva i korisna dva dodatka o hagiografskim lekcijama i o stanovništvu Crkve prema reformi kalendara (o kojoj je kod nas pisano kao o gotovoj skoro stvari i ne posve tačno) iz pera stručnjaka Kongregacije za obrede, Frutaza. Knjiga ima uz svako poglavlje Uredbe i popis literature o tom predmetu, a na koncu su vrlo korisni indeksi stvari, imena i dokumenata. Stoji 1300 lira, pa je može nabaviti svaki svećenik koji se malo više zanima za liturgiju i zna talijanski. Osobito se preporuča svima koji u bogoslovljama, klerikatima i novicijatima predavaju i slušaju liturgiku.